

EKONOMSKA I EKOISTORIJA. TEMATSKI BROJ »POVIJEST I ODRŽIVOST«

Zašto objavljujemo tematski broj časopisa *Ekonomika i ekohistorija* o povijesti i održivosti? Zato jer je brzo širenje »studija održivosti« izravno povezano s odnosom ekonomskog razvoja i okoliša. Kad političari, znanstvenici i javno mnijenje spominju održivost, obično misle na oblike ekonomske proizvodnje koja je usklađena s očuvanjem zdravih i otpornih ekosustava i društva. Razmatrajući ovu važnu poveznicu između ekonomije, okoliša i društva leži u samom središtu znanstvene misije ovog časopisa.

Iako održivost po definiciji podrazumijeva trajanje tijekom vremena, moderna studija održivosti prečesto je nepovijesna i prečesto usmjerena ka neposrednoj sadašnjosti i kratkoročnoj budućnosti. Kroz ovaj zbir radova se nadamo da ćemo pokazati zašto je povijesna perspektiva vrijedna i presudna pri razmatranju pitanja održivosti i danas. Čak i sam pojam održivosti ima svoju povijest, koji suradnici časopisa Caradonna i du Pisani svaki ponaosob istražuju te predstavljaju u ovom broju časopisa. Svi ovdje priloženi radovi pokazuju kako su povijest i održivost nerazdvojni kao i ekonomija i okoliš.

Ovaj tematski broj našeg časopisa na odgovarajući način odražava raznolikost i interdisciplinarnost studija povijesti i održivosti. Teme obuhvaćene u njemu uključuju poljoprivredu, rudarstvo, turizam, upravljanje, zakone, ekološke promjene, povijest ideja, te povijest međunarodne razvojne politike. Primjerice, Thomasov rad ocjenjuje može li se uspješna održivost nekih otočnih naselja u južnom Pacifiku pripisati svjesnim ili nesvjesnim primjenama politika zaštite okoliša, ili su više materijalni čimbenici poput stanovništva, tehnološke sofisticiranosti i korištenja resursa učinkovitosti odredili ishode održivosti. Kah istražuje ekološke probleme i društvene/ političke sukobe koji proizlaze iz ilegalnog zadiranja u šumskom rezervatu u Kamerunu od strane lokalnih mještana koji traže hranu, zaklon i sredstva za život. On se zalaže za više participativne reforme u upravljanju rezervatom u Kamerunu kao moguće rješenje. Barry i suradnici fokusiraju se na sustave prehrane i ratarstva u sjevernoj Hrvatskoj (na primjeru okolice Koprivnice) u posljednjih nekoliko desetljeća i predlažu plan za poboljšanje održivosti i životne dostatnosti obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u regiji. Zorn i suradnici ispituju 500 godina rudarenja žive i s njom povezano zagađenje u Idriji i riječnoj dolini Slovenije. Oni također prate prilično izuzetan nedavnu transformaciju regije u turističku destinaciju i područje zaštićene prirode. Gross i Winiwarter istražuju transformaciju tijekom 200 godina od više ili manje održivog agrarnog Damülsa u austrijskim Alpama u neodrživu intenzivnu ekonomiju energetske i kapitalno intenzivnog zimskog skijališta.

Raznolikost tema prati i raznolikost pristupa. Neki radovi u ovom broju ističu teorijske pristupe, dok drugi poduzimaju više empirijski pristup. Neki prilozi su uglavnom opisi povijesnih promjena i izazova održivosti, dok drugi nude kritičku evaluaciju i moralnu argumentaciju. Geografski su teme istraživanja u ovom tematskom broju usmjerena na Europu (Hrvatska, Slovenija, Austrija), Afriku (Južna Afrika i Kamerun), Sjevernu Ameriku i Oceaniju.

Ekosustavi, koje ovdje obrađujemo, idu u rasponu od koraljnih atola do riječnih dolina, plodnih nizina, planinskih šuma i alpskih vrhova. Kronološki, također, postoji velika raznolikost. Jedna studija kreće unatrag 2000 godina, dok druga obuhvaća posljednjih 200 godina, a treća se fokusira na razdoblje od 1970. do danas. Uzevši zajedno, ova zbirka radova znanstvenika iz cijelog svijeta naglašava živost, raznolikost, i relevantnost istraživanja povijesti održivosti.

Hrvoje Petrić, Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Paul Hirt, Arizona State University

Economic- and Ecohistory
Ekonomska i ekohistorija

Journal for Economic History and Environmental History

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

History and Sustainability
Povijest i održivost

Editors / urednici

Hrvoje Petrić, University of Zagreb

Paul Hirt, Arizona State University

Volume XI / Number 11

Zagreb - Samobor 2015

ISSN 1845-5867

UDK 33 + 9 + 504.3

Publishers / Nakladnici:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/4092-148, fax: +385/1/4092-879
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Editor-in-chief / Glavni i odgovorni urednik:

Hrvoje Petrić
Paul Hirt (guest editor)

Editorial Staff / Uredništvo:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin,
Hrvoje Petrić, Drago Roksanđić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

International Editorial Board / Međunarodno uredničko vijeće:

Drago Roksanđić - president/predsjednik (Zagreb), Daniel Barić (Le Havre-Pariz, Francuska), Slaven Bertoša (Pula), Zrinka Blažević (Zagreb), Tatjana Buklijaš (Auckland, New Zealand), Goran Đurđević (Požega), Josip Faričić (Zadar), Borna Fürst Bjeliš (Zagreb), Boris Golec (Ljubljana, Slovenija), Hrvoje Gračanin (Zagreb), Paul Hirt (Tempe, SAD), Andrej Hozjan (Maribor, Slovenija), Halil Inalcik (Ankara, Turska), Egidio Ivetic (Padova, Italija), Silvije Jerčinović (Križevci), Karl Kaser (Graz, Austrija), Isao Koshimura (Tokio, Japan), Marino Manin (Zagreb), Christof Mauch (München, Njemačka), Kristina Milković (Zagreb), Ivan Mirnik (Zagreb), Mirjana Morosini Dominick (Washington D.C., SAD), Géza Pálffy (Budimpešta, Mađarska), Daniel Patafta (Zagreb), Hrvoje Petrić (Zagreb), Lajos Rácz (Szeged, Mađarska), Gordan Ravančić (Zagreb), Marko Šarić (Zagreb), Mladen Tomorad (Zagreb), Jaroslav Vencalek (Ostrava, Češka), Milan Vrbanus (Slavonski Brod, Zagreb), Frank Zelko (Burlington, VT, SAD), Zlata Živaković Kerže (Osijek), Ivana Žebec Šilj (Zagreb)

Article's UDC markups / UDK oznake članka:

Ivica Zvonar

Layout / Prijelom:

Saša Bogadi

Journal directors / Za nakladnike:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN 1849-0190 (Online)

ISSN 1845-5867 (Tisak)

Print by / Tisak:

Bogadigrafika, Koprivnica 2015.

Mailing addresses / Adresa uredništva:

Hrvoje Petrić (editor/urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: hrvoje.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

**Print supported by Ministry of science, education and sport of Republic of Croatia and Koprivnica-Križevci county /
Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije**

Cover / Na naslovnici:

Brus Sluice

Ekonomsku i ekohistoriju referiraju:

CAB Abstracts
HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA
AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA
JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA
CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland
ECONLIT - AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA